

מהרש"א ח"א

ח"א דף עה ע"א מיום שחרב ביהמ"ק נישלח טעם ביאה בו'. פירש"י נטל הכה מדאגות רעות בו' עכ"ל ואין צורך דגם שאר טעמים דלא שייך צהו דאגה נטלו כמ"ס בןקף סוטה חן מיום שחרב צהמ"ק בו' הטהרה נטלה הטעם ואת הריח בו'. ושארמר וניתנה לעוברי עבירה שנאמר מים גנוזים ימתקו האי קרא ודאי דלא אמרו שלמה אחר שחרב בית המקדש אלא דהכי קאמר דמתוך שהיזר הרע חוקף יותר בעוברי עבירה ומרבה תאוותו כמה שנאמר מים גנוזים ימתקו לא ניטל מהם הטעם:

בן יהוידע

שם. נטלה טעם ביאה וניתנה לעוברי עבירה. אין הכונה שנטלה וניתנה ציד שמים ח"ו, אלא הכונה הוא רכל טעם ביאה הן של היתר הן של איסור נמשך מן קליפת ה'י"ה"ר, ובזמן שהיה בהמ"ק קיים אז על ידי הקרבת הקטורת ועל ידי מבכס"ים של בגדי כהונה נחלש כח ט'מ"ת הקליפה שממנה י"ה"ר דערוה, ובחרבן דליכא קטורת וליכא בגדי כהונה נתחזק כח הקליפה, ומחמת כן נתגבר ה'י"ה"ר להחליש ולמצט כח התא"ה של ביאה המותרת, והגדיל והחזיק כח התא"ה של ביאה אסורה. ומה שהביא פסוק מים גיבים ימתקו לאו למילף מהאי קרא שבחרבן בהמ"ק תליא מלתא, אלא הביא פסוק זה למילף מיניה שיש טעם בביאה אסורה ט"ז מן ביאה של היתר. ומה שטלה דבר זה בבהמ"ק הוא מסבירה דנפשיה פ"ד שבארתי בס"ד, כי בזמן בהמ"ק שיש קטורת ובגדי כהונה נחלש הקליפה שממנה ימשך ה'י"ה"ר לטמא האדם בביאה האסורה, משא"כ בחרבן גוברת :

באר מים חיים

וְחֹזֶל אָמְרוּ בֹּזֵה (סְנֵהֲדִין ע"ה) מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִיטְלָה טַעַם בִּיָּאָה וְנִיתְנָה לְעוֹבְרֵי עֲבִירָה. וְלֹא ח"ו שֶׁהִקְבִּי"ה נָתַן בְּכִיוּן טַעַם גָּדוֹל בְּבִיָּאָה לְעוֹבְרֵי עֲבִירָה כִּי לִמָּה יַעֲשֶׂה ה' כֵּן לְבִרְיוֹתָיו אֲשֶׁר בְּרָא. רַק שֶׁאַחַר הַחֹרֶבֶן נִיטַל טַעַם בִּיָּאָה הִהִיתָר מֵאִפְסֵי כֹחַ הָאֲנוּשִׁי מֵעוֹל שֶׁעָבָד הַמַּלְכִּים וְכֹאשֶׁר הִעִידָה רַחֲב (יְהוֹשֻׁעַ ב') כִּי שִׁמְעֵנוּ אֶת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ ה' אֶת מִי יָם סוֹף וְגו' וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ אֲבִישׁ מִפְּנִיכֶם וְאָמְרוּ חֹזֶל (זִבְחִים ק"ו) דֹּאֲפִילוּ אֲקֻשִׁי לֹא אֲקֻשִׁי לִשְׁכֵב עִם אִשָּׁה כִּי אִפְסֵי הִכָּה וּבִטֵּל הִתְאָוָה. וְלְעוֹבְרֵי עֲבִירָה מַחֲמַת שְׁמַיִם גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ הֵם מִתְּגַבְּרִים בְּכּוֹחַם לִמְאֹד. מֵאֹד וּמִרְגִּישִׁים הַטַּעַם כְּבִרְאשׁוֹנָה וְלֹא שֵׁנִיתָן לָהֶם מַחֲדָשׁ רַק שֶׁמֶהֱם לֹא נִיטַל וְנִשְׁאָרוּ כְּבִרְאשׁוֹנָה לְהִיּוֹת עוֹבְרֵי עֲבִירָה וְיֻמִּים גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ. כִּי ע"כ גָּדוֹל הַמַּצּוּוֹה וְעוֹשֶׂה מִמִּי שֶׁאֵינוּ מַצּוּוֹה לַצַּד שֶׁהַמַּצּוּוֹה יַצְרוּ מִקְטֶרְגוֹ שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת וְדוֹאֵג תְּמִיד לְבִטֵּל יַצְרוּ כִּמ"שׁ בְּתוֹר' (בַּע"ז ג') וּמִכ"שׁ בְּעִבְרִית שֶׁהִצַּח"ר מְגִדִּיל תְּאוֹת חֶשֶׁק הָאִיסוּר אֵין כְּמוֹתוֹ.

סנהדרין עה

עניין: מיום שחרב בית המקדש

ניטלה טעם ביאה

חידושי אגדות מהר"ל

מיום שחרב ב"ה וכו'. (שם ע"ה ע"א). דאמר רבי פירוש כי כאשר היה ב"ה היה טעם ביאה, כי החבור אל הש"י עם ישראל בב"ה חבור גמור, ומכח החבור הזה היה

(שם ע"ה ע"א). דאמר רבי יצחק מיום שחרב בהמ"ק ניטלה טעם ביאה וניתנה לעוברי עבירה שנאמר מים גוברים ימתקו ולחם סתרים ינעם.

החבור ג"כ איש ואשה
בחבור עליון. ולכך אמרו במסכת עירובין כל
זמן שאין הארון במקומו אסורים ישראל בתשמיש
המטה כמו שבארנו לשם באריכות. והחבור הזה
היה חבור באחדות גמור והוא טעם ביאה, כי כאשר
אין החבור לגמרי אין כאן ביאה גמורה. וכאשר
חרב ב"ה נטל טעם ביאה ונתנה לעוברי עבירה,
כי להם יש חבור גמור לעבירה מכח שהוא להם
סתרים, ומכח זה הוא מתחבר לגמרי לערוה ומתאחד
עמה. ואין דומה לאשתו שהוא שכיחא אליו וכאשר
בא עליה אין כאן חבור גמור, כמו שהוא לעבירה
שרודף אחריה ויש לו חבור גמור עמה ולכך יש
לו טעם ביאה. ועוד יש בזה כי הערוה היא דבוקה
עמו ביותר, ורמז הכתוב דבר זה ולא שמע לשכב
אצלה להיות עמה. כי הערוה דבוקה בו לגמרי, וזה
שואמר כי נתנה טעם ביאה לעוברי עבירה ואין
להאריך במקום זה.

עיון יעקב

מיום שחרב בית המקדש

נִשְׁלַח מִעַם בִּיאָה וְנִיתְּנָה לְעוֹבְרֵי עֲבִירָתָהּ. מִשָּׁא"כ קֹדֶם הַתּוֹרָבֵן הָיוּ מִתִּירָאִין מִמִּים הַמֵּאֲרָרִים וְעִיקָר יֵשׁ לֹמֵר דְּקוֹדֵם הַתּוֹרָבֵן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדְשֹׁתָן וְאִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ שְׂכִינָה בִּינֵיהֶם וּמִשְׁמָרָן מִשָּׁא"כ מִשְׁחָרֵב בִּיהֶמ"ק נִפְסָקָה חֹמַת בְּרוֹזל בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶן שְׁבַשְׁמִים וְדָוִי לְעוֹלָם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּשְּׂתִי אוֹתִיּוֹת כְּדֹאִיתָא בִּפ"ב דְּעִירוּבִין (יח): נִתְמַעַט זִיווּג הָעֲלִיּוֹן כְּבִיכּוֹל וְכֵן זִיווּג הַתַּחְתּוֹן וְנִתְגַּבֵּר כַּח הַטּוֹמָאָה לִכְךָ נִיתְּנָה לְעוֹבְרֵי עֲבִירָה עַד שִׁכְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּבִי"א וְכִי"ה ר' עֵינִן בְּחִידוּשֵׁינוּ בִּפְסָחִים דָּף פ"ב: